

جاماندگی و جداماندگی شهری

تجربه‌ای در معاصر سازی پهنه‌های شهری جامانده در بزرگشهر مشهد

ابوالفتح سپانلو - ریحانه احمدیان

واحد ترجمه و تحقیق
مهندسان مشاور طرح و آمایش

طرح، آمایش
مهندسان مشاور معماری و شهر سازی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور: جاماندگی و جدا ماندگی شهری؛ تجربه‌ای در معاصر سازی بهینه‌های شهری جامانده در بزرگشهر مشهد / واحد ترجمه و تحقیق: مهندسان مشاور طرح و آمایش، مشخصات نشر: تهران، روزبهان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۷۲ ص. - ۲۳/۵ × ۱۶/۵ س. م.
موضوع: شهرسازی -- ایران -- مشهد -- طرح و برنامه‌ریزی
موضوع: City planning -- Iran -- Mashhad -- Design
موضوع: عمران شهری -- ایران -- مشهد
موضوع: Community development, Urban -- Iran -- Mashhad
موضوع: توسعه شهری -- ایران -- مشهد
موضوع: Urban renewal -- Iran -- Mashhad
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۲-۱۷-۸
رده‌بندی دیویی: ۳۰۷/۲۱۶-۹۵۵۸۲۲۲
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ م ۹۲ الف/ ۱۶۹ HT
شماره کتابشناسی ملی: ۵۱-۳۲۷۶
شناسه افزودن: مهندسان مشاور معماری و شهرسازی طرح و آمایش
وضعیت فهرست نویسی: چاپ

مدیریت تولید: مؤسسه ختیا

طراح جلد: حامد کنی

ناظر چاپ: فرهاد ایمانی

چاپ جلد: چاپخانه رسانقش

چاپ متن و صحافی: چاپخانه بهمن

چاپ اول، زمستان ۱۳۹۶

۵۰۰ نسخه

۲۰۰۰۰ تومان

فروشگاه و دفتر انتشارات

تهران، خیابان انقلاب، رویه روی دانشگاه تهران، شماره ۱۲۰۶

کد پستی: ۱۳۱۴۷۵۴۷۱۱

تلفن: ۶۶۴۰۸۶۶۷، تلفکس: ۸۹۷۷۰۶۵۷

www.roozbahan.com

info@roozbahan.com

این کتاب براساس شیوه نگارشی و ویرایشی نویسندگان و شرکت مهندسان مشاور طرح و آمایش تنظیم شده است.

© حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

۷	سخن آغازین
۱۳	پیشگفتار
۲۱	فصل ۱-۱. جاماندگی شهری
۲۱	۱-۱-۱- جاماندگی چیست
۲۴	۲-۱- نمودهای جاماندگی
۲۶	۳-۱- چیستی جاماندگی
۳۱	فصل ۲. معاصر سازی: جبران جاماندگی پهنه های شهری جامانده
۳۷	فصل ۳. تجربه پهنه های شهری جامانده حوزه شمال شرق مشهد
۴۲	۳-۱- تصویر کلی از شناسه های پهنه های شهری جامانده در حوزه شمال شرق
۴۵	۳-۲- شناسه های (کلی و نه همگانی) حوزه شمال شرق
۵۲	۳-۳- فاصله برخورداری میان حوزه با تراز میانگین شهر
۵۹	۳-۴- الگوی جبران جاماندگی در حوزه شمال شرق
۶۰	۳-۴-۱- سه گانه برنامه جبران جاماندگی در پهنه های شهری جامانده حوزه شمال شرق

سخن آغازین

سند نوشتاری حاضر کاری از واحد ترجمه و تحقیق مهندسان مشاور طرح و آمایش است. از سال ۱۳۶۶ واحد ترجمه و تعمیم مهندسان مشاور طرح و آمایش فعالیت خود را شروع کرده است. واحد مذکور در مدت این سی سال برحسب وضعیت و امکانات بافت و خیز کار خویش را پی گرفته است.

اولین برونداد تلاش این واحد در تیرماه سال ۱۳۶۶ با نام "فضای سکونت" انتشار یافت. در تعریف مأموریت و وظیفه این واحد و رویاهای آن چنین آمده است: "عصر ما، به تعبیری، عصر ارتباطات گسترده جوامع بشری در عصرهای گوناگون فعالیت اجتماعی است. ارتباطات و مبادلات در عرصه علم و فرهنگ چنان شکنندگی و ظرفیتی دارند که مشارکت سازنده در چنین عرصه‌ای چشم‌بینا و جان‌شیفته می‌خواهد باشد؛ ناشی که نخستین ثمره‌اش را در دست دارید به قصد آشنایی با دستاوردهای فرهنگی مردمان دیگر صورت گرفته است، اما در ضمن به این هم معتقدیم که باید دید انتقادی داشت و از موسع فرهنگ ملی و به قصد گسترش و پالایش، به این دستاوردها نگریست. سلطه‌پذیری فرهنگی زمینه‌ساز تسلیم همه‌جانبه است. البته راه‌گريز را در انزوا و حصارکشی نباید جست، بلکه با نگرش انتقادی که از شناخت فرهنگ ملی برخاسته باشد و نیز با تکیه بر رهاوردهای تاریخی ارزشمند چنین فرهنگی می‌توان در میدان تبادل آراء و عقاید و آشنایی با تازه‌های فرهنگ بشری گام نهاد." هنوز چنین است. ما براین باوریم که معماری و شهرسازی باید در متن روابط زنده اجتماعی قرار گیرند. جهت‌گیری در این جایگاه می‌تواند به تولید فضا، شکل

و معنا دهد. بنابراین لازم است روابط و جایگاه کنونی معماری و شهرسازی در کنش‌ها و برکنش‌های جامعه شناخته شود. درست است که تولید فضا در چارچوب روابط تولیدی حاکم بر جامعه شکل می‌گیرد، اما باید روشن شود که معماری و شهرسازی در این چارچوب چگونه جهت‌گیری می‌کند، به تفسیر شرایط موجود برای ماندگاری آن می‌پردازد یا در پی تصرف آن برای تغییر است. تولید فضای (معماری و شهرسازی) تجلی جامعه است. در چشم‌انداز چنین نگاهی است که "جاماندگی و جداماندگی شهری" تجربه‌ای در معاصر سازی پهنه‌های شهری. جامانده به پرسشگری می‌پردازد. تبارشناسی این پرسشگری را می‌توان تا عباس مرزایی گرفت. هرچند تاریخی سراسر مه‌آلود و ناتمام دارد.

مهندسان مشاور معماری و شهرسازی طرح و آمایش - ۱۳۹۶